

OHAL İŞLEMLERİ İNCELEME KOMİSYONU LAĞVEDİLMELİ, ALDIĞI RET KARARLARI İPTAL EDİLMELİDİR

20 TEMMUZ 2020

Değerli Basın Emekçileri,

Daha birkaç gün önce Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı 15 Temmuz'u diriliş olarak tanımladı. Bu açıklama erimekte, bitmekte olan iktidarın 20 Temmuz sivil darbesi ile 15 Temmuz darbe girişimini fırsata çevirdiklerinin açıkça itiraf edilmesidir.

15 Temmuz darbe girişimi paylaşılmayan iktidarın ele geçirilmesini ve başarılı olması durumunda ezilenlerin, emekçilerin ülkemizde on yıllardır büyük bedeller ödeyerek elde ettikleri demokratik kazanımların gasp edilmesini hedefler iken 20 Temmuz sivil darbesi ile de AKP aynı hedefleri kendi açısından gerçekleştirmek istemiştir. AKP 20 Temmuz sonrası bir yandan ikili iktidara son vererek kendi iktidarını tahkim ederken bir yandan da demokrasiye, temel hak ve özgürlüklere, emeğe ve kadın kazanımlarına dair tüm değerlere bir saldırı başlatmıştır.

Darbe girişimi her tür anti demokratik uygulamanın bahanesi haline getirilmiş, darbe girişimi ile ilgili olarak, sınırlı süre için "tedbir" amaçlı düzenlemeler yerine anayasanın 15. maddesinde güvence altına alınan temel hak ve özgürlükler rafa kaldırılmıştır. O günden bu yana hayata geçirilen birçok düzenleme Türkiye'nin siyasal-toplumsal yapısını değiştirmeye dönük olup önümüzdeki on yılları etkileyecek nitelikte tekçi, eril, muhafazakâr, dini referanslı düzenlemelerdir. Bu düzenlemeler ve uygulamalar sonrası otoriter yönetim biçimi giderek faşizan nitelik kazanmıştır.

Değerli Arkadaşlar,

OHAL KHK'ları ile yaşamın her alanına müdahale edilmiştir. Kamunun tek parti devletine ve piyasacı anlayışa uygun hale getirilmesi, kadrolaşmanın tamamlanması, iş güvencesinin tümüyle ortadan kaldırılması, fişlemenin yasal hale getirilmesi gibi yıllardır emek ve demokrasi güçlerinin mücadelesi nedeniyle yapamadıkları ya da tamamlayamadıkları hedeflerini hayata geçirmek istemişlerdir.

OHAL KHK'leri ile resmi açıklamalara göre 126.000 bini aşkın kişi fişleme, müdür/kurum kanaati, sosyal medya paylaşımları, sosyal çevre soruşturması, sendika üyeliği, banka hesabı vb. gibi normal koşullarda asla suç olmayan gerekçelerle kamudan ihraç edilmiş, hukukun temel ilkeleri ayaklar altına alınmıştır. KHK'ler ile gerçekleştirilen ihraç işlemiyle aynı zamanda anayasa ile güvence altına alınan başta çalışma hakkı olmak üzere temel haklar yok sayılmıştır.

OHAL işlemlerini İnceleme Komisyonu, 23 Ocak 2017 günü 685 sayılı OHAL KHK'si ile iki yıl süre içinde kamudan ihraç edilmiş yüz binlerce kamu emekçisinin ihraç başvurularını değerlendirmek ve karar altına almakla yetkilendirilmiştir. Komisyonun kurulması üzerinden yaklaşık 4 yıl geçmiş olmasına rağmen komisyonun önünde hala 18.100 dosya karara bağlanmayı bekliyor.

Değerli Arkadaşlar,

Yıllardır söylüyoruz, bu komisyon üyelerinin atanmasından tutalım çalışma esas ve usullerine kadar iktidarın etkisi altında çalışma yürütmektedir. Etkin olmayan ve denetlenemeyen, kendisini anayasa ve yasalar üstü gören idari bir mekanizmadır. Bağımsız olmadığı tartışma götürmez bir gerçekliktir.

Cumhurbaşkanlığının komisyon üyelerini görevden alma yetkisi ve komisyon üyelerinin atanma usulleri, tüm kurumlar üzerindeki iktidarın açık baskısı gibi nedenlerden dolayı komisyonun tarafsız ve bağımsız çalışma olanağı yoktur.

Komisyon oluşum şekli, yetkisi ve aldığı kararlar itibariyle mevcut anayasamızın başta 6., 10., 70., 90. ve daha birçok maddesine aykırılık içermektedir.

AİHM'in "nasıl olursa olsun bir an önce bir mekanizma kur, bizi de kendini de bu yükten kurtar" mesajı sonrası, iç ve dış baskıların sonucu ve bir oyalama aracı olarak kurgulanmış ve kurulmuştur.

Değerli Basın Emekçileri,

15 Temmuz sonrasında idarenin keyfi kararları ile hukukun nasıl katledildiği, temel sendikal hak ve özgürlüklerin kullanılmasının 'suç' kapsamına alınarak doğrudan cezalandırma yöntemlerinin nasıl hayata geçirildiğinin en somut örneği bu komisyondur.

İhraç edilenlerin iadesine karar verme yetkisi ile esasen idari bir birim olarak yargısal inceleme yetkisi ile donatılmıştır. Komisyonunun iç hukuksal sistem açısından da bir tarifi bulunmamaktadır. Mevzuatça belirlenmiş bir yargı mercii olmamasına rağmen bir yargı organı niteliğinde kararlar alması sağlanmıştır.

Komisyon asgari ilkelerden olan kişiden savunma alınmasına dahi gerek duymamıştır. Başvurucular hiçbir aşamada ne ile suçlandıklarını bilmeden, aleyhlerine olan delilleri görmeden ve savunma haklarını kullanmalarına olanak tanınmadan dosya üzerinden karar verilmektedir.

Konfederasyonumuza bağlı sendikalarımız üyelerinden olup ihraç edilenlerden şu ana kadar savunması istenen tek bir kişi yoktur. Kişiler başvurusunu yaparken dahi neden ihraç edildiğine ilişkin bilgi sahibi değildir. İhraç edilen kamu emekçilerinin başvurularını hangi usul ve esasa göre kabul ya da ret ettikleri, yaptıkları soruşturmada hangi kistasların temel alındığı tamamen muğlaktır. Bu muğlaklık bilinçli olarak tasarlanmış ve bir politika olarak benimsenmiş olup iktidarın istediği kararların çıkması amaçlanmıştır.

Komisyonun yasal dayanaklar ve emsal kararlara riayet etmeden, tarafsızlık ve adil yargılanma haklarını gözetmeden başvuruları karara bağlaması temel hak ve özgürlüklere de aykırılık teşkil etmektedir.

Haklarında soruşturma yürütülen, savcılıklar tarafından takipsizlik ya da mahkemeler tarafından beraat kararı verilen kamu emekçilerinin görevlerine geri dönmeleri önünde herhangi bir yasal engel olmamasına rağmen, başvuruları ret edilmektedir. İhraç gerekçesi yargı kararı ile açıkça ortadan kalkmış olmasına rağmen başvuruların ret edilmesi komisyonun uluslararası sözleşmeleri, anayasayı ve yasaları hiçe saydığını ve suç işlediğini göstermektedir.

Değerli Basın Emekçileri,

Gerek ihraçlarda ve gerekse de muhalif tüm kesimlere yönelik 20 Temmuz sonrası başlatılan saldırı dalgasında kamuoyu iktidarın “her kilidi açan anahtar” niyetine kullandığı iki kavram ile tanıştı. Bunlar “İltisak” ve “İrtibat” kavramlarıdır.

Mevcut mevzuatta “iltisak” ve “irtibat” hususunda açıklayıcı tanımlar bulunmadığı gibi bunların suç ve cezaların şahsiliği ve kanuniliği ilkelerine aykırı olduğu ve dolayısıyla masumluk hakkını ihlal ettiği açıktır.

Birçok komisyon kararından anlaşılacağı üzere kişilerin herhangi bir cezai ya da idari soruşturma dosyası bulunmasa da veya yapılan cezai ve idari soruşturmalar neticesinde kişiler aklanmış olsa dahi Komisyon somut olarak tarif edemediği her türlü durumu bu iki kavramı ret kararına dayanak yapmıştır.

Her iki kavrama dair mevcut hukukumuzda açıklayıcı bir tanım yok iken haklarında ret kararı verilenlerin itirazlarını karara bağlamak üzere kurulan mahkemelerin yorum geliştirdiklerine, irtibat ve iltisak kavramlarına tanım getirmeye çalıştıklarına tanık oluyoruz. İdare mahkemelerinin de ne yazık ki, iktidarın kararlarına aykırı kararlar almama gayreti içerisinde olduğunu görüyoruz.

Bu mahkemeler bu zamana kadar gerek KHK’lar gerek ise komisyon tarafından bırakılan boşluğu adeta kapatmayı görev bellemiştir. Bağımsız yargı, yönetilenlerin yasama ve yürütme organları karşısındaki en temel güvencesi iken idare mahkemelerinin kamuda çalışma hakkını iktidara sadakate indirgediğine şahit oluyoruz. Bu yüzden ne yazık ki bu mahkemelerden de hukuki ve objektif kararların çıkacağına dair çok umutlu olmadığımızı belirtmek istiyoruz.

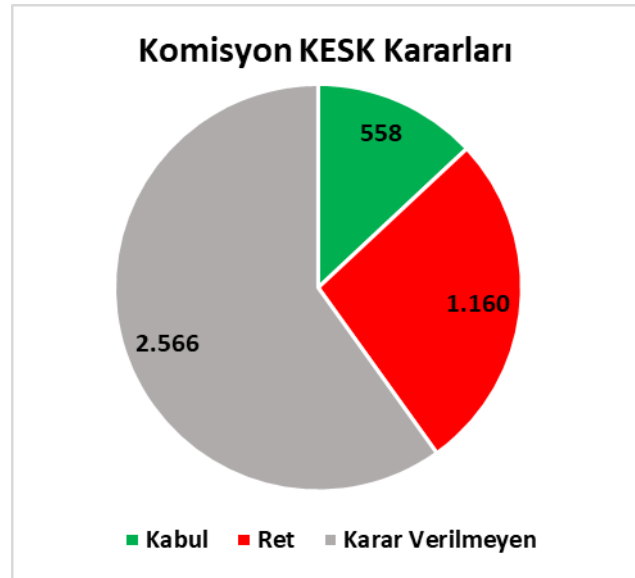
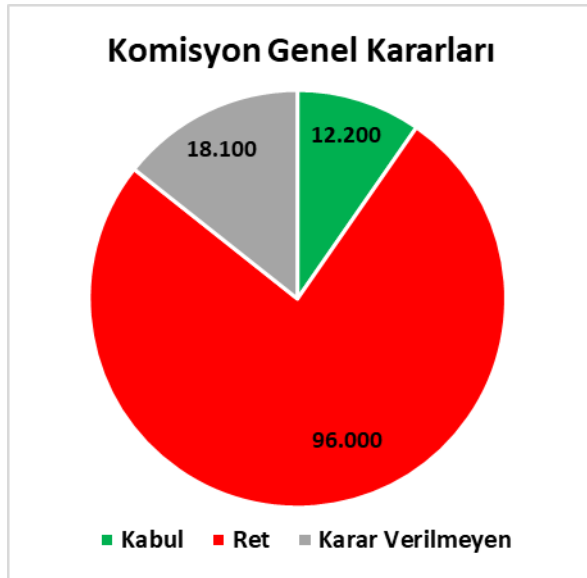
Hem OHAL komisyonu aşaması hem de idari mahkeme boyutu ile “kollektif bir hak ihlali mekanizması” işletilmektedir.

Değerli Basın Emekçileri,

Komisyonun son açıklaması 3 Temmuz 2020 tarihlidir. Komisyon bu tarih itibariyle; OHAL kapsamında yayımlanan KHK’ler ile **125.678’i** kamu görevinden çıkarma olmak üzere toplam 131.922 tedbir işlemi gerçekleştirildiğini, Komisyona yapılan başvuru sayısının 126.300 olduğunu açıklamıştır. Açıklamanın devamında 12.200’ü kabul, 96.000’i ret olmak üzere yaklaşık 4 yıldır alınan karar sayısının 108.200 ve halen incelemesi devam eden başvuru sayısının ise 18.100 olduğunu belirtmiştir.

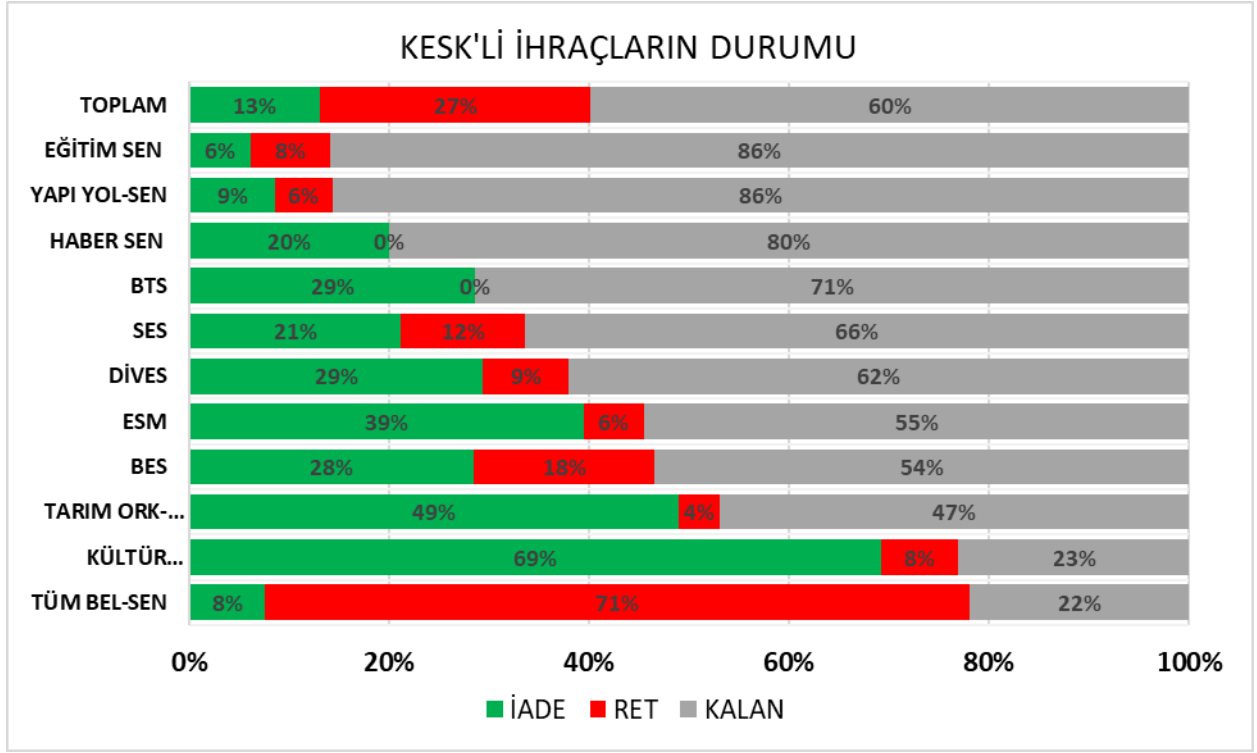
Komisyonun son 7 açıklamasındaki bilgileri incelediğimizde karşımıza şöyle bir tablo çıkmaktadır:

KOMİSYON RAPOR AÇIKLAMA TARİHLERİ	BAŞVURU SAYISI	KARAR BİLGİSİ		KARAR İÇERİĞİ					DEVAM EDEN İNCELEME BİLGİSİ	
		Sayı	Başvuruya oranı	Kabul Sayısı	Kabul /Başvuru Oranı	Ret	Ret /Başvuru Oranı	Karar Kabul Oranı	Dosya Sayısı	Oran
3 Mayıs 2019 Cuma	125.520	70.406	56%	5.250	4%	65.156	52%	7%	55.114	44%
28 Haziran 2019 Cuma	126.200	77.900	62%	6.000	5%	71.900	57%	8%	48.300	38%
28 Ağustos 2019 Çarşamba	126.200	84.300	67%	6.700	5%	77.600	61%	8%	41.900	33%
25 Ekim 2019 Cuma	126.200	92.000	73%	8.100	6%	83.900	66%	9%	34.200	27%
28 Aralık 2019 Cumartesi	126.300	98.300	78%	9.600	8%	88.700	70%	10%	28.000	22%
27 Mart 2020 Cuma	126.300	105.100	83%	11.200	9%	93.900	74%	11%	21.200	17%
3 Temmuz 2020 Cuma	126.300	108.200	86%	12.200	10%	96.000	76%	11%	18.100	14%
KESK'li İhraçların Durumu (03.07.2020)	4.284	1.718	40%	558	13%	1.160	27%	32%	2.566	60%

3 Temmuz 2020 tarihinde yapılan açıklamaya göre OHAL komisyonuna yapılan ihraç başvurularının yüzde 86'sı hakkında karar verilmiş yüzde 14'ü hakkında "Dosya İncelemesi" yaklaşık 4 yıldır devam etmektedir. İncelemesi tamamlanan yüzde 86'nın yüzde 10'u Kabul, yüzde 76'sı Ret şeklindedir. **Bu kapsamda alınan her yüz kararın yüzde 89'u ret şeklindedir.**

3 Temmuz 2020 tarihinde yapılan açıklamaya göre KESK'li ihraçların dosya incelemeleri geciktirilmektedir. OHAL komisyonuna yapılan KESK'li ihraç başvurularının yüzde 40'ı hakkında karar verilmiş yüzde 60'ı hakkında "Dosya İncelemesi" 4 yıldır devam etmektedir. İncelemesi tamamlanan yüzde 40'ın yüzde 13'u Kabul, yüzde 27'si Ret şeklindedir. **Bu kapsamda alınan her yüz kararın yüzde 68'i ret şeklindedir.**

SENDİKA	KOMİSYON İADE	KOMİSYON RET	KALAN DOSYA	TOPLAM KHK İHRAÇ
EĞİTİM SEN	101	129	1.404	1.634
SES	170	100	535	805
TÜM BEL-SEN	90	840	261	1.191
BES	125	79	235	439
DİVES	17	5	36	58
YAPI YOL-SEN	3	2	30	35
TARIM ORKAM-SEN	24	2	23	49
ESM	13	2	18	33
HABER SEN	4	0	16	20
BTS	2	0	5	7
KÜLTÜR SANAT-SEN	9	1	3	13
TOPLAM	558	1.160	2.566	4.284

Değerli Basın Emekçileri,

OHAL Komisyonunun yerel yönetimler işkolunda örgütlü olan KESK'li ihraçlar hakkında neredeyse "kategorik ret" kararı aldığı, bunun dışındaki iş kollarında KESK'li ihraç dosyalarını da "kategorik" olarak beklediği görülmektedir. Özellikle barış akademisyenleri gibi mahkemeler tarafından beraat almış, hakkında soruşturma/kovuşturma açılmamış binlerce KESK'linin dosyaları hakkındaki kararların bekletildiği görülmektedir. Oysa Komisyonun kararlarında da sabit olduğu üzere KESK'lilerin ihraçlarının ana nedeni anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan

sendikal eylem ve etkinliklere katılmalarıdır. Demokrasinin işlediği bir yerde temel hak ve özgürlüklerin kullanımı bırakın ihraç edilme gerekçesi olmayı, soruşturma konusu bile yapılamaz.

Yerel yönetimlerde çalışıp ihraç edilen KESK'lilerin ağırlıklı olarak kayyum atanan yerlerde olması, kayyum politikasının devam etmesi ve komisyonun da bu politika paralelinde kararlar vermesi tesadüf değildir. Aynı şekilde otoriterliğin faşizme evrildiği, üniversitelerin iktidarın arka bahçesine dönüştürüldüğü, özgür ve demokratik üniversite anlayışına adeta savaş açıldığı bu ortamda barış akademisyenlerinin başvurularının ele alınmamasını birbirini tamamlayan politikalar olarak değerlendirmek gerekmektedir.

Değerli Basın Emekçileri,

İhraçlar sadece hukuki bir sorun ve durum değil çok daha önemlisi aileleri, yakınlarıyla birlikte milyonlarca insanımızı derinden etkileyen devasa toplumsal bir sorundur. Nazi Almanya'sı politikalarını andıran bu politikayla insanların çalışma hakkının yanı sıra seyahat hakları, sağlık hakları, eğitim hakları, düşünce ve ifade özgürlükleri başta olmak üzere anayasal hakları ellerinden alınmış, kısıtlanmıştır. Özelde bile çalışmaları, işyeri açmaları engellenmiştir. Kendilerine "geçmiş olsun"a gidilmesi kimi kamu emekçilerinin ihraç edilmesine gerekçe yapılmıştır. Bankalardan biralım kredi çekmelerini, yakınlarının hesaplarına yatırdıkları parayı çekmeleri dahi engellenmiş, zorluk çıkarılmıştır. İhraç edilen arkadaşlarımız aşiret/kabile devletlerinde dahi görülmeyecek uygulamalarla karşılaştılar, halen de karşılaşıyorlar.

Kimi arkadaşlarımızın bedenleri bu zor şartlara daha fazla dayanamadı ve ağırlıkta kanser gibi strese bağlı hastalıklar nedeniyle yaşamlarını yitirdiler. Hakkında açılan davadan beraat etmesine rağmen uzun süre pasaport verilmeyerek tedavisi geciktirilen ve hastalığın geri dönülmez noktaya gelmesine neden olunan Prof. Haluk Savaş'ı kısa süre önce yitirdik. KESK'li ihraçlardan SES Malatya eski şube eş başkanı Bülent UÇAR, BES Diyarbakır Eski Şube Başkanı Ahmet ÇOBAN, BES üyesi Necdet KALKAN, Mücahit Karataş, SES Diyarbakır şubesi üyelerinden Abdulhafiz FİLİZ, Eğitim Sen Tekirdağ şube sekreteri Kazım Ünlü, SES Diyarbakır şube üyesi Zeynep BİNEN'in de aralarında olduğu onlarca ihraç edilen kamu emekçisi yoğun stresin tetiklediği hastalıklar nedeniyle aramızdan ayrıldılar.

Bu arkadaşlarımızdan bazılarının evlerine yaşamlarını yitirdikten sonra göreve iade kararları gönderildi!

Daha birkaç gün önce Aydın'da bir arkadaşımız da aralarında olmak üzere yüzlerce ihraç edilmiş insanımız intihar girişiminde bulundu, kimisi yaşamını yitirdi.

Geçimlerini sağlamak üzere çalıştıkları inşaat vb. işlerde iş cinayeti nedeniyle yaşamlarını yitiren arkadaşlarımız oldu.

Tüm bu yaşananların sorumlusu ve hesap verecek olanı iktidardır, iktidarın kurduğu komisyondur.

Bu zulme artık bir son verilmelidir. Komisyon derhal lağvedilmeli, aldığı ret kararları iptal edilmelidir. Haklarında herhangi bir yargı kararı bulunmayan, hukuken suç olmayan gerekçelerle ihraç edilen tüm kamu görevlileri bütün haklarıyla birlikte derhal görevlerine iade edilmedir. Görevden uzaklaştırma süreçleri bağımsız yargı organlarınca yürütülmelidir.

Bu gerekleŖinceye ve hukuksuz ihraç edilen tüm kamu emekçileri görevlerine iade edilinceye, yaŖatılan haksızlıkların, nefessiz bırakmayı, sosyal l haline getirmeyi amaçlayan politikaların hesabı verilinceye kadar mücadele etmeye devam edeceğiz.

BİZ KAZANACAėIZ, GERİ DöNECEğİZ!

YÜRÜTME KURULU